

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Черкаський національний університет  
імені Богдана Хмельницького  
Черкаський інститут банківської справи  
Чорноморський державний університет імені Петра Могили

*Всеукраїнська науково-практична  
Інтернет-конференція*

**Автоматизація та комп'ютерно-  
інтегровані технології у  
виробництві та освіті:  
стан, досягнення,  
перспективи розвитку**

*11-21 березня 2021 року*

*м. Черкаси*

При шифруванні повідомлення  $M$  перетворюється в ціле число  $m$  так, щоб  $0 \leq m < n$  за допомогою узгодженого оберненого протоколу. Зашифрований текст  $c$  формується через використання відкритого ключа  $e$  за допомогою рівняння:

$$c = m^e \pmod{n} \quad (1)$$

Для розшифрування повідомлення  $m$  використовується рівність:

$$m = c^d \pmod{n} \quad (2)$$

Після шифрування повідомлення його потрібно сховати в контейнер – зображення. Суть методу LSB (Least Significant Bits) полягає в приховуванні інформації шляхом зміни останніх бітів зображення, які кодують колір на біти приховуваного повідомлення. Нижче наведений приклад (рис. 2) показує, як повідомлення може бути приховано в перших восьми байтах, що відносяться до трьох пікселів 24-бітного зображення.

```
Pixels: (00100111 11101001 11001000)
        (00100111 11001000 11101001)
        (11001000 00100111 11101001)
A: 01000001
Result: (00100110 11101001 11001000)
        (00100110 11001000 11101000)
        (11001000 00100111 11101001)
```

Рис.2. Приклад роботи методу LSB

#### Список використаних джерел

1. Конахович Г.Ф. Комп'ютерна стеганографія. Теорія і практика / Г.Ф. Конахович, А.Ю. Пузиренко. – М: МК-Пресс, 2006. – С. 315–318.

Слюсарь І.І., к.т.н., доцент  
Полтавська державна аграрна академія,  
Полтава

## МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ УНІФІКОВАНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Одною з основних складових уніфікованих комунікацій (Unified Communications, UC) є IP-телефонія [1]. Вона може реалізовуватись на базі програмних IP-АТС або хмарних рішень на їхній основі. При реалізації корпоративних інформаційних систем [2], іноді, не

приділяють необхідної уваги захисту VoIP від зловмисників. На сьогодні, слід виділити кілька основних зовнішніх впливів.

1. Перехоплення телефонних розмов. Що стосується IP-телефонії, то зловмиснику не обов'язково мати фізичний доступ до локальної мережі. Основне джерело небезпеки – Інтернет. Виходячи з цього, переговори, які проводять співробітники компанії між собою та із клієнтами можуть бути джерелом для витоку корпоративної інформації.

2. Відмова в обслуговуванні. Також для злому телефонної системи або для виводу її з ладу може використовуватись flood-трафік. Цьому явищу характерні затримки передачі та прийому корисного голосового трафіка, та/або відсутність фрагментів мови співрозмовника. Крім цього, зломщики можуть відправляти на АТС велику кількість підроблених запитів на телефонне обслуговування. Подібні дії спричиняють надмірне навантаження на IP АТС, і вона не в змозі обслуговувати запити, що надходять від справжніх абонентів.

3. Злом системи для здійснення дзвінків. Це найпоширеніша причина атак на АТС. Вона ж є й самою дорогою для власника телефонії. Він базується на підборі параметрів викликів. Зловмисник знаходить помилки в конфігураціях телефонії. Після цього він має можливість здійснювати дзвінки. У підсумку, компанія одержує рахунок із кругленькою сумою, яку необхідно виплатити провайдеру послуг.

Для протидії цим негативним чинникам в найбільш відомих системах на базі IP-АТС FreePBX (Asterisk) [3] і 3CX [1] реалізовано кілька механізмів: застосування технологій шифрування для захищеної передачі голосових пакетів; правильна організація мережної топології; забезпечення контрольованого доступу. Їхню деталізацію можна розглянути на аналізі 3CX.

1. Захист телефонних розмов. 3CX містить наступні інструменти по безпеці телефонних переговорів і шифруванні голосового трафіку: SIP TLS – шифрований протокол обміну сигнальним трафіком; SIP SRTP – безпечний протокол обміну голосом; WebRTC SSL – безпечний метод для організації робочого місця у веб-браузері; 3CX-Tunel – вбудований в 3CX-клієнти пропріетарний протокол, що забезпечує шифрування в 3CX iOS, Adnroid, Windows-софтфон; 3CX SBC Tunel – вбудований в 3CX SBC протокол, що забезпечує шифрування

віддалених пристроїв, підключених через 3CX SBC. Слід зазначити, що в рекомендованих 3CX IP-телефонах, може використовуватися комбінація TLS + SRTP. Все це знижує ймовірність прослуховування розмов, навіть у випадку перехоплення мережного трафіку. З іншого боку, при організації веб-конференцій на основі технології WebRTC через VPN можливе визначення публічної IP-адреси.

2. Захист від несанкціонованого підключення. Будь-яка редакція 3CX містить наступний набір функціоналу для власної безпеки IP-АТС: білий список IP-адрес, з яких дозволений доступ в інтерфейс адміністратора; обмеження підключення SIP-пристроїв без використання шифрування з публічних мереж; Обмеження роботи без використання 3CX Tunnel; чорний список IP-адрес, у тому числі «глобальний» список від 3CX з відомими зловмисниками; алгоритм захисту підключень від «підозрілих» SIP User Agent; алгоритм захисту від перебору паролів і автоматичного блокування на 24 год.; алгоритм безпечних паролів користувачів, що не дозволяє використовувати прості та короткі паролі.

3. Захист міжнародних дзвінків передбачає: вбудований механізм «що не дозволене явно, те заборонене»; закриті за-замовчанням міжнародні дзвінки; коди всіх країн миру з можливість відкриття напрямку для певних груп користувачів.

4. Внутрішня безпека містить: заборону записи розмов вибіркового користувачів або груп користувачів; права доступу до записів розмов на основі групових політик безпеки; керування «видимістю» співробітників на основі групових політик безпеки.

Таким чином, компетентне використання розглянутих рішень дозволить підвищити рівень безпеки корпоративних інформаційних систем.

### **Список використаних джерел**

1. URL: <https://unified.com.ua>.
2. Слюсарь І.І., Слюсар В.І., Дегтярьова Л.М., Курчанов В.М. Інструментарій віддаленого доступу до ресурсів інформаційних управляючих систем. Проблеми інформатизації: тези доп. 8-ої міжнародної науково-технічної конференції (Черкаси – Харків – Баку – Бельсько-Бяла, 26-27 лис. 2020 р.). Черкаси, 2020. Т. 3. С. 43.
3. URL: <https://www.freepbx.org>.

|                                                                                                                                         |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <i>Дущенко О. С.</i> РОБОТИЗАЦІЯ – ПОВСЯКДЕННІСТЬ ЧИ НЕДАЛЕКЕ МАЙБУТНЄ?.....                                                            | 36        |
| <i>Малиновський М.І., Міхєєнко Д.Ю., Коваленко А.К.</i> РОЗРОБКА РОБОТА КЕРОВАНОВОГО НЕЙРОМЕРЕЖЕЮ НА БАЗІ ПЛАТФОРМИ ARDUINO.....        | 38        |
| <i>Дідук В.А., Грищенко В.Г., Смагін А.О., Демченко М.К.</i> РОЗРОБКА ВІДЛАГУДЖОВАЛЬНОЇ ПЛАТИ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ ІоТ СИСТЕМ.....          | 40        |
| <b>Секція 3. Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах .....</b>                                                         | <b>43</b> |
| <i>Гончар С.Ф.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ОЦІНКИ КІБЕРСТІЙКОСТІ ОБ’ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ .....                             | 44        |
| <i>Надія Масюк, Орест Полотай</i> МОДЕЛЬ НАВМИСНИХ ЗАГРОЗ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ТЕХНОГЕННОГО ПОХОДЖЕННЯ.....                            | 46        |
| <i>Назарій Дацків, Орест Полотай</i> ЗАГРОЗИ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ, ЦІЛІСНОСТІ ТА ДОСТУПНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ІТ-СИСТЕМИ «РОЗУМНОГО БУДИНКУ»..... | 49        |
| <i>Наталія Мальцева, Орест Полотай</i> ВИКОРИСТАННЯ ТА РОЛЬ СТЕГАНОГРАФІЇ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ .....                                      | 51        |
| <i>Шевченко Н.Ю., Парамонова К.О.</i> ГЕНЕРАЦІЯ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ СТЕГАНОГРАФІЧНОЇ СИСТЕМИ .....                                        | 55        |
| <i>Слюсарь І.І.</i> МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ УНІФІКОВАНИХ КОМУНІКАЦІЙ.....                                                                     | 57        |
| <i>Буров О.Ю.</i> КІБЕР-РИЗИКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕРЕЖНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....                                            | 60        |
| <b>Секція 4. Автоматизоване керування бізнес-процесами: сучасні методи та системи .....</b>                                             | <b>63</b> |
| <i>Нежива М. О.</i> ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В ДИДЖИТАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ                                                                      | 64        |
| <i>Амаліцька К.О.</i> РОЗРОБКА МОДУЛЯ УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТООБІГОМ ЗАКЛАДУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ .....                                    | 65        |
| <i>Максимова Ю.О., Халєєва Д.В.</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗАВДЯКИ ВПРОВАДЖЕННЮ ЦИФРОВИХ ДВІЙНИКІВ .....                 | 66        |